

Magnus Holmström med sönerna Aron och William planerar tillsammans med Guy Djupsjöbacka och Peter Hässjebacka dagens gödsling.

Magnus tror på tillväxt

Magnus Holmström, mjölkbonde och skogsägare i Komossa, hade under en längre tid lekt med tanken att gödsla sin skog. - Äger man lite skog, borde man åtminstone få det man har att växa bra, berättar Magnus. Tankar blev till verklighet och efter midsommar lät Magnus gödsla sin skog i Röukas, Vörå.

Gödslingsprocessen inleddes på våren med att Skogsvårdsföreningens Guy Djupsjöbacka gjorde en gödplingsplan. Objektet som skulle gödslas var en 30 - 40-årig skog tall- och granskog, 22 hektar mo mark och 12 hektar torvmark. En första gallring var genomförd och skogsdikena var i gott skick.

Stöd för gödsling

På torvmarken visade barranalysen att barrrens fosforhalt var låg, därför föreslogs gödsling med Rauta PK, som innehåller

fosfor och kalium i huvudsak samt en del spårämnen. Emedan torvmarken var så bördig att inget kväve behövs så kan gödningen kallas för vitaliseringsgödsling. Avsikten med vitaliseringsgödsling är att rätta till obalansen i näringstillgångarna. Gödningen är också då berättigad till statligt kemerastöd. Stödet är 55 % med skogsbruksplan och 45% utan. Finns en skogsbruksplan är stödet för spridningen 55 % av normkostnaden på 0,11 €/kg. Utan skogsbruksplan är spridningsstödet 45 %. Minimiareal är 1 ha för stöd.

Detta möjliggjorde att Magnus var berättigad till KEMERASTÖD för gödsling av torvmarken. Tack vare stödet fick Magnus på ca 12 hektar, vitaliseringsgödseln finansierad till hälften samt arbetskostnaderna understödda till 30 %. Gödningen på resterade 22 hektar finansierade Magnus själv.

Gödningen

Under dagarna tre gödslades skogen maskinellt. Entreprenören Peter Hässjebacka från Kronoby var

på plats och styrde utköraren med en centrifugalspridare fram längs krokiga körstråk. Det fanns befintliga vägar i skogen efter första gallringen, utmaningen var att finna dem. Magnus kände dock till sin skog och dess dolda körvägar och guidade Peter fram mellan träden.

Peter berättar att då skogen gödslas maskinellt borde det vara drygt 20 meter mellan körvägarna. Centrifugalspridaren sprider 10-15 meter på var sida. Hässjebacka uppskattar att han i medeltal gödslar en hektar i

timmen, beroende på skiftet och körvägarnas förgreningar. Guy Djupsjöbacka berättar att två olika gödseltyper sprids ut i Röukas, på mo marken en gödselblandning av kväve och fosfor och på torvmarken en fosfor kaliumblandning. Tack vare den torra försommaren och snöfria vintern var torvmarkens bärighet bra under spridningsarbetet.

Börjar med en gång

Guy berättar att gödsling var vanligt på 70- och 80-talet, men att han nu igen märker

Vilket bestånd kan man gödsla?

All skog är inte värd att gödslas. En del marker består mest av grus och stenar och där försvinner gödseln bort med första regnet. En del marker är redan så kväverika att träden inte kan ta till sig mera näring. I andra bestånd blir tillväxtökningen så liten att en gödsling inte lönar sig. Barrskog på fast mark lämpar sig bäst för gödsling.

Skogar över 80 år ska man undvika att gödsla samt unga plantskogar. På torvmarker skall vattenhushållningen vara i skick. Det är viktigt att ha träd med livskraftiga kronor. Träd med svaga kronor, exempelvis i försenade gallringar, har svårt att ta igen sig efter en gödsling.

När ska man gödsla?

Det vanligaste är att man gödslar drygt tio år före slutavverkning för att bygga upp virkesförrådet inför avverkningen. Då är det mest den dyrare stockandelen som ökar. Ifall gödsling sker tidigare görs första gödningen vanligen efter att första gallringen utförts. Spridningen kan utföras på barmark från början av maj till slutet av september.

av en ökad efterfrågan. – Det är främst större och yngre skogsägare som kontaktar mig kring gödsling. Problemet är att det i Österbotten handlar om små skiften. Man borde få med grannarna och gemensamt gödsla större helheter och på så sätt få ner kostnaderna, säger Guy. Peter Hässjebacka uppskattar att han ifjol gödslade kring 350 ha i norra Österbotten.

Skogsägaren Magnus Holmström ser framemot att se vad effekten blir. Han kommer nu att följa med gödslingens resultat i 10-15 år och sen bedöma

huruvida gödslingen var en lönsam investering. – Sen är det upp till mina söner Aron och William att avgöra om de vill gödsla en andra gång, berättar Magnus.

Snabbt resultat

Djupsjöbacka berättar att han efter gödslingen återvänt till den gödslade skogen redan nu har barren blivit kraftigare. Nästa år förväntar han sig ännu mer. Markvegetationen förändras också genom gödslingen och bärproduktionen kan komma att gynnas.

Vi återkommer till Magnus Holmströms skogsfastighet i framtiden för att se effekten av gödslingen på olika områden. Skogsvårdsföreningen har tagit ett antal provtytor på området, så att man kan följa med tillväxten över tiden.

Text: Ann-Mari Snickars
Foto: Ann-Mari Snickars & Guy Djupsjöbacka

OM PROVYTORNA

Fem ytor anlades. Tre på mo mark och två på torvmarken. Åldersmässigt var bestånden rätt lika. Det blir nu intressant att se hur växtbetingelsen ändrar. Redan nu märker man att barr volymen ökat mest på torvmarken. Den byggs upp för nästa växtperiod.

På de områden som gallrades senaste höst och vinter beräknas, enligt normala tillväxttabeller, följande gallring att bli av om ca 10 år. Gödslingen kan ändra på den beräkningen.

Hur går en gödsling till?

Vid större sammanhängande bestånd kan man gödsla med en helikopter. Vid småskalig spridning kan man använda sig av traktor med centrifugalspridare. Har du några enstaka hektar som du vill gödsla går det utmärkt att göra detta för hand.

Ifall gödsling sker på torvmark är det ofta fråga om att rätta till näringsobalansen. Oftast är det för lite fosfor, kalium eller bor i marken. Då är det möjligt att få statligt KEMERA-stöd för gödslingen. På torvmark sker ofta gödsling med helikopter för då behövs inga körvägar. Emedan inget kväve sprids så kan då även plantskogar gödslas.

Vad kostar det att gödsla?

Gödsel och spridning kostar tillsammans ca 350 € / ha.

Kan man gödsla fler gånger?

Skogen kan man gödsla om och får samma tillväxteffekt som första gången. För att få maximal lönsamhet borde det gå 10-15 år mellan gödslingarna.

Vad blir resultatet?

På fast mark är det oftast ont om kväve. Efter en gödsling anlägger träden flera barr och barren blir dessutom längre och kraftigare. Träden kan då lättare fånga upp solljuset och tillväxten blir större.

Tillväxteffekten varar i 10-15 år, därefter återgår tillväxten till samma nivå som före gödsling. Eftersom det tar 10-15 år för träden att få ut det mesta av gödslingen, bör man inte gallra eller slutavverka före effekten gått ut. Gödsling bidrar till större virkesmängd och slutavverkningen kan tidigareläggas. Pengamässigt satsar du en euro och får tre euro tillbaka.

SKOGSFASTIGHETER TILL SALU

Larsmo, Eugmo

>> del av Strand 9:103, ca 11,2 ha
Tilläggsuppg. Johnny Fagerholm, 040 736 4547, anbud senast 19.9.2014

Pedersöre, Överesse

>> Backlunds 6:53, 18,96 ha
Tilläggsuppg. Tom Lundqvist, 0500 161 695, anbud senast 19.9.2014

Vörå, Rökiö

>> del av Degerbacka 12:35, ca 12,7 ha
Tilläggsuppg. Hilding Södergård, 0500 560 418, anbud senast 3.10.2014

Vörå, Kimo

>> Rämiko 15:57, 9,466 ha
Tilläggsuppg. Guy Djupsjöbacka, 050 553 1232, anbud senast 3.10.2014

Korsholm, Replot

>> Stenros 2:93, 4,9 ha
>> del av Stenman 2:99, ca 3,2 ha
Tilläggsuppg. Anders Hjortman, 0500 272 910, anbud senast 19.9.2014

Malax, Övermalax

>> Sundin 46:14, 3,810 ha, anbud senast 19.9.2014
>> Stenström 46:5, 2,22 ha, anbud senast 3.10.2014
>> Elsa 9:98, 9,87 ha, anbud senast 3.10.2014
Tilläggsuppg. Kim Back, 050 403 9401

Malax, Yttermalax

>> Norrskog 21:47, 6,29 ha
Tilläggsuppg. Kim Back, 050 403 9401, anbud senast 3.10.2014

Malax, Petalax

>> Blom 15:38, 13,756 ha
>> Hägg 15:36, 17,34 ha
Tilläggsuppg. Mats Linnén, 050 544 2703, anbud senast 19.9.2014

Närpes, Väster-Yttermark

>> del av Rönkvist 11:32, ca 11 ha

Närpes, Övermark

>> del av Björkstrand 20:58, ca 8,6 ha
Tilläggsuppg. Kjell Huldén, 0400 669 245, anbud senast 19.9.2014

TOMT FÖR EH-HUS

Korsholm, Replot

>> del av Stenman 2:99, ca 0,6 ha.
Minimipris: 30 000 €.
Tilläggsuppg. Anders Hjortman, 0500 272 910, anbud senast 19.9.2014

Anbud inlämnas elektroniskt eller sänds till Skogsvårdsföreningen Österbotten, Kvarngatan 15, 65100 VASA. Anbud skall ges som fast eurobelopp. Säljarna förbehåller sig rätten att godkänna eller förkasta givna anbud.

Värderingar och ytterligare information på:
www.skogsfastigheter.fi

Ab Skogsfastigheter AFM

Ab Skogsfastigheter AFM • Kvarngatan 15, 65100 Vasa • skogsfastigheter@svf.fi
tel. 0500 568 804 • www.skogsfastigheter.fi